

WILNIS

Lithuanian Peoples Daily—Lietuvių Liaudies Dienraštis

TREČIADIENIS, RUGSĖJO (SEPT.) 10, 1947 M.

Apsaugojimą!
Už Pastovios Taikos ir
Liaudies Laimejimą

Vilnis Talpina Daugiausia
Žinių iš Amerikos, Lietuvos
ir Kitų Šalių

VOLUME XXVIII, NO 213

KAINA KETURI CENTAI

Kasdieną—800,000 ŽEMDIRBIŲ SUSTREIKAVO ITALIJOJ

Clevelandiečiai
Farmeriai
Ponia Lozoraitienė
Raseinių Krašties

Šias pastabas rašau sugrįžęs iš Clevelando. Ohio valstijų kas tai priminė Amerikos prezidentų motina. Gal tu pasiremiant senatorius Taftas tikisi įsiki į Baltuosius Rūmus.

Vakar jis išvažiavo iš Cincinnati, pasipuošęs visomis savo plunksnomis. Ruoš dirvą savo kandidatūrai.

Žinoma, jei Amerikos žmonių nuotalka būtų tokia, kokia buvo veteranų konvencijoje Clevelande, tai Taftas ar Dewey tikrai patektų į Baltuosius Rūmus.

Bet net Ohio tokios nuotalkos nėra. Žmonės pradeda galvoti apie ateitį.

Kalbėjansi su būriu fermerių. Jie čion su išgąsčiu prisimena Hooverinų laikus, kuomet fermeriai už viską gaudavo užaugškas kainas. Net fermeriai pradeda suprasti, kad už Tafto ir Dewey pečių slėpiasi Hooverio figūra.

Į mišlo žmonės dar turi sutaupti, bet labai ahejoja ligšiolinės gerovės pastovumą.

Clevelande smetonininkų centras. Bet čia jiems vis prasciau sekasi.

Girdėtis, kad Julius Smetona apsiųkio su Karpius kompanija ir "Dirvon" neberašinėja. O kokie "Heratai" ir Karpius ir žiurio visi gali gerai suprasti.

Britanijai atidėtas ant tolesnio laiko plieno ir geležies lono nacionalizavimas. Geriau būtų pasakyti, kad palaidotas, nes tokia dolerio valia.

Važiuodamas namo, skaitau New Yorko "Times'e" korespondenciją iš Philadelphijos, kur dabar postdžiauja Tarptautinė Motery Taryba.

Tila Lozoraitienė iš Romos, kurios vyras, rudiis, buvo smetonininku atstovu, prašo "pagelbėti 150,000 lietuvių, išdeportuotų Sibiran".

Ji sakosi atstovaujanti kokią tai "Lietuvos motery tarybą".

Tarybų Lietuvos moterys yra ja nieko bendro neturi, nei ji nieko bendro neturi su jomis.

Tai balsas uzurpatorės.

"Vilnius" naudai ruoštas piknikas, pas Rubus ant farmos, gražiai pavyko. Iš Clevelando atvyko nemažai svečių. Piknikas buvo ir tos apylinkės fermerių.

Ačiū Clevelando Motery klubui už šaunią iniciatyvą ir pasidarbavimą.

Pabaigoj šio mėnesio sueis penki metai, kai mirė Juozas Baltušas, pilnšūrhietis.

Tų būdą sukaktų reiktų tinkamiau atžymėti.

Štai pastorius atneša Raseiniuose leidžiamą savaitraštį "Stalinietis". Techniškai tas laikraštis geriau padarytas negu kiti mano matyti provincijos laikraščiai.

"Vilnyje" tuoj rasite daugiau žinių iš Raseinių krašto.

L. Prūseika.

Britai Nekaip Mano Apie Ameriką
LONDONAS.—Sen. Hickeley per čia atvykęs sakė, kad Amerikai reikia geriau save persistatyti anglams.

BRITAI SUŽEIDĖ 25 ŽYDŲ BELAISVIUS

Attlee Kabinetas Vėl Susirinko Krizio Išeities Svarstymui; Streikas Plinta

HAMBURGAS, rugs. 9.—Prievarla išvadydami žydus iš laivų į Vokietijos ostus, britų kariai sužeidė 25 Rumyncele Parke, šiame mieste.

Paleistas iš didelių dūjų vanduo ant žydų, atgabentų čia iš Palestinos, kur jie slapta gabenant suimti.

Apie 15 sužeistųjų teko paminti ligoninė.

Apie 40 kity žydų belaisvių gėrovai apmūšė, bet jų neteko imti ligoninė.

Vienas hiespriešinančių išsodinimui areštuotas ir kur tai nuvyrtas.

Apstumdij ir vatai ir moterys, kurie bandė prieštintis.

LONDONAS, rugs. 9.—Premieras Clement Attlee vėl šaukia specialį ministrų kabinetą posėdį svarstymui, kaip išeiti iš ekonominio krizio.

Palestinos klausimas irgi bus svarstomas. Norima nustatyti kaip laikytis Jungtinių Tautų generalę Asambliję, kaip ateiti Palestinos klausimas.

Pats opianus šiuo tarpu reikalas, tai angliškųjų streikas, Streikierių skaičius nesimažina, o dar didinasi.

Arthur Horner, generalis an-

Čiangas Prisipažino Jo Politika Smunka

NANKINGAS, rugs. 9.—Gen. Čiang Kai-sėlas prisipažinęs savo patijos, kominantų, vykdomajam komitetui, jog jisai suklypus kaip vadys, bet sykiu jis smerkė komitetą už nevelikumą ir bailumą.

Jis reikalavo kominantų "dvasinio atgimimo".

Reynold News kaltina valdžią stokoį pastangų. Tas laikraštis sako, kad streikas galima buvo senai baigti, bet Maingy Administracija nekreipia į tai reikiamo dėmesio.

Attlee sugrįžęs iš atostogų, imsis streiko reikalais rūpintis.

Alaskos Unijos Prieš Tafto Įstatymą

CIO ir ADF Veikia Bendrai Tuo Svarbiu Reikalu

KETCHIKAN, rugs. 9.—Alaskos CIO Industrinė Taryba ir Darbo Federacijos Taryba bendrai reikalauja atsakomio Taft-Hartley įstatymo.

Abi organizacijos pasizada visomis jėgomis veikti "atsakomui fašistojančiam Taft-Hartley Akto, kuris pagamintas bosu ir yra jų generalis planas ardytui unijai." Jų pareiškimas taipgi sako:

"Rekordas republikonų ir demokratų Kongrese, taipgi ir Trumano administracijos, parodo, kad darbininkai daugiau jau negali pasitiekiti bile kuria tų partijų".

Atidėliojamas Egipto Klausimas J. T. Taryboj

LAKE SUCCESS, rugs. 9.—Egipto skundas prieš Britaniją, reikalaujanti jos armijos ištraukimo, atidėtas ant toliau, kai pavyko praversti "kompromisai", prielankus Britanijai.

Egiptiečiai vis griežčiau reikalauja britų armijos iš tos šalies pasitraukimo.

Demokratinės Teisės Vis Daugiau Varžomos

NEW YORK, rugs. 9.—Amerik Civil Liberties Union skelbia surinkus davinčius, jog šioj šaly demokratinės teisės žmonėms vis daugiau varžomos. Abelnai pasidreikiąs pakrypinimas prie nacionalizmo, militarizmo ir pasiliekimo kas nusėnė.

Mažumas ir liberaliniai žmonės visur yra apsigynimo linijoje.

Du Amerikos Lakūnai Skrenda Aplink Žemę

ROMA.—George Truman ir Clifford Evans, kurie skrenda aplink žemę, čia stapelejo ir lėks į Kairo, Egiptą. Jie skrenda mažuose orlaivuose.

Teismas Palaikė Tafto Įstatymą

FORTH WORT, Texas, rugs. 9.—Federalis teisėjas T. W. Davdison nusprendė, kad valdžia turinti teisę apriboti veikimą bile organizacijos, jei ji mano, kad ta organizacija bledinga valdžiai ir gali "panaikinti reprezentatyvę valdžią". (Valdžia gali bile organizacijai primesti tai.)

PAVYZDINGA NAUJAKURIŲ INICIATYVA

Nubaustas Buvęs Valsčiaus Viršininkas Už Suktybes

TYTUVENAI, Baseinių apskr.—Šio valsčiaus žemdirbiai gerai pasirodė sėjos darbas.

Karių šeimos, serganties, kurie patys negalės apsiėti savo laukų, organizuojamos sėjos talkos.

Tytuvėnų valsčiaus darbo valstiečiai pasiryžę apsiėti vis dirbam žemę kultūrinėmis bei techninėmis kultūromis.

Pašakarnio apylinkės naujakuriai pamė 15 hektarų žemės iš vietinio fondo. Tą žemę jie apdirbs bendrai.

Puiktu Pašakarnio apylinkės naujakurių pavyzdžiu turi pasiekti ir kiti valsčiai. Reikia pasiekti, kad šiais metais žemės fonde neliktų nė hektaro žemės, ji būtų išdalinta bežemiems, mažžemiems darbo valstiečiams, demobilizuotiems Tarybinės Armijos kariams, ar bendrai apdirbama.

RASEINIAI.—Tūlas laikas Raseinių Liaudies Teismas išdėrėjo buvusio Girkalnio valsčiaus vykdomoj komiteto pirmininko Dambrausko Stasio baudžiamąjį bylą.

Dambrauskas-Stasys, būdamas atsakomingso Girkalnio valsčiaus pareigois, savo tarnybinię padėį išnaudojo piknaudžiavimui. Konfiskuota liau-

Ragina Skelbti Lokautą Spautuviminkams

NEW YORK, rugs. 9.—Editor & Publisher ragina bilioninę laikraščių ir knygy leidimo industriją paskelbti lokautą spautuvių darbininkų unijai, kad priverstus ją priimti Tafto-Hartley įstatymą.

Tas laikraštis yra organas stambių leidėjų ir spautuvių sąvinkinų. Tas jo silnymas yra lauzymui unijos.

Ta unija (ITP) mat nusitarė nepildyti ano įstatymo kas dėl "atviros šapos".

Unija Sprenduos Narius Už Rasinį Kurstymą

GARY, Ind., rugs. 9.—GIO unijos čia skelbia, jog jos sprendus tuos narius, kurių vaikai streikuos dėlto, kad negrai į jų mokyklas priimami. Tėvai neturi kurstyti vaikuose rasinės neapykantos, sako unijų vadovybė. Kaip tik priešingai, tėvai turi aiškinti vaikams tolerantiškumą.

Indijoj Tebeina Kruvinos Riušės

NEW DELHI, rugs. 9.—Atvartyti čionai apie 1,000 naujų policininkų ir kariuomenės slopinči riaušiniukus, po didelių skerdynių, kame sitchai žudė, į smolėtius sukupodami musulmanus traukinyje.

Ši sritis yra karo stovyje.

Šeši Angliakasiai Užmušti

KOKURA, Japonija.—Netolė čia karyškos eksplozijos užmušė 6 angliakasiai.

PROTESTUOJA PRIEŠ FAŠISTŲ ISLEIDIMĄ

Krikščionys Demokratai Susirupino Politinė Situacija; J.V. Ambasada Garsinsis

ROMA, rugs. 9.—Po upės klovio žemės ūkio darbininkų daugiau 800,000 paskelbė streiką. Darbininkai reikalauja didesnių algų. Jų unija vedė derybas su Agrikultūros Ministru Antonio Segni, bet derybos nutruko, tai ir prasidėjo streikas.

Romoj kilo generalis streikas, taipgi kultūr pasikartoj neigti darbe sustojimai protestui prieš palikusivimą iš kalėjimų žymni Italijos fašistų, kurie pasizymėję kruvinu teriorijam pačios Italijos žmonij.

Griežtėnisi protestai kilo kai palikusiuos Carlo Emanuele Basile, buvęs Genoa miesto politikos prefektas ir didelis ir kruvinas teroristas.

Basilės paleidimas sukėlė tamė mieste generalį streiką. Streiką skelbė Generalė Darbo Konfederacija ir jis atsauktas Agrikultūros Ministru Antonio Segni, bet derybos nutruko, tai ir prasidėjo streikas.

Romoj kilo generalis streikas, taipgi kultūr pasikartoj neigti darbe sustojimai protestui prieš palikusivimą iš kalėjimų žymni Italijos fašistų, kurie pasizymėję kruvinu teriorijam pačios Italijos žmonij.

Griežtėnisi protestai kilo kai palikusiuos Carlo Emanuele Basile, buvęs Genoa miesto politikos prefektas ir didelis ir kruvinas teroristas.

Basilės paleidimas sukėlė tamė mieste generalį streiką. Streiką skelbė Generalė Darbo Konfederacija ir jis atsauktas Agrikultūros Ministru Antonio Segni, bet derybos nutruko, tai ir prasidėjo streikas.

Romoj kilo generalis streikas, taipgi kultūr pasikartoj neigti darbe sustojimai protestui prieš palikusivimą iš kalėjimų žymni Italijos fašistų, kurie pasizymėję kruvinu teriorijam pačios Italijos žmonij.

Griežtėnisi protestai kilo kai palikusiuos Carlo Emanuele Basile, buvęs Genoa miesto politikos prefektas ir didelis ir kruvinas teroristas.

CIO ir ADF Bendrai Veiklai Geri Prospektai

Entuziaustingai Sutiktas Federacijos Sveikinimas

SARATOGA SPRINGS, N. Y., rugs. 9.—Apie 900 delegatų CIO šios valstijos konvencijoje atstojimui priėmė šios valstijos Darbo Federacijos pasveikinimą konvencijai ir pažadę išvien dirbti "atitaisimui padarytos skriaudos ir neteisybės Tafto-Hartley įstatymu."

CIO valstijos prezidentas Louis Hollander pastelėjo, kad susitarė su ADF viršininkais laikyti pasitarimus.

Dešinieji pralaimėjo kai jų rezoliucija užgrymavo užsienio politikos, aiškiai prieš TSRS, atmeta.

Turkijai Reikalinga Apšvieta, Jai Brukama Ginklai

ISTANBULIS, rugs. 9.—Turkai nori gauti iš Amerikos juo daugiau lėšų ir reikmenų apšvietai, mokyklom, bet sulyg Trumano planu, jie gauna ginklų ir kitų karo reikmenų.

Turkam ir kitiems europiečiams tas nesurpantama. Jei nesirošiamia naujam karui, kam ginkluoti turkus ir kitas šalis Europoje?

Dar Nenacionalizuos Plieno Industrijos

SOUTHPORT, rugs. 9.—Darbo Unijų Kongreso tarybos suvažiavime nepriimtas skubus Britanijos plieno industrijos nacionalizavimas. Ji būsianti nacionalizuota, bet vėliau kada, gal apie 1950 metus. Vis delegatų stoji už nacionalizavimą, skirtnamas buvo tik tame, kad daugelis nori dabar tai daryti.

Gavo 25 Metus Kalėjimo Už Piktą Elgesį

TOKYO.—Kapitonas Yoichi Saito pasmerktas 25 metams kalėjimo už žiaurų elgesimą su Aliantų kariais suimtais nelaisvėn. Saito buvo komandantas karo belaisvių kempės.

AMERIKOS LEGIONAS NETEKO 40% NARIŲ

NEW YORKAS, rugs. 8.—Henry Geish, prezidentas National Conference of Labor Union Legionaires, sako, kad per metus laiko Amerikos Legionas neteko 40% narių. Priežastis yra Legiono išstojimas prieš Antro Pasaulinio karo veteranų gerovei \$15,000,000, ir abelnai jo reikalėnė politika.

Legiono konvencija, atstovaujanti 145 postus, kalbėjo stambaus biznio tonu.

Studentų Konvencija Prieš Diskriminaciją

MADISON, Wis., rugs. 9.—National Student Association konvencija čionai išstojo prieš negrų diskriminaciją ir sugrudimą jų į "juodus distrikтус". Studentai taipgi pasisakė prieš atskyrimą juodveidžių, baltveidžių mokyklose.

Pietinių valstijų studentai priešinosi tokiai rezolucijai, jei šios plau planu, jie gauna ginklų ir kitų karo reikmenų.

Skelbia Amnestiją Graikijos Sukilėliams

ATENAI, rugs. 9.—Naujas premieras Sophoulis šaukia parlamentą užtvirtinti juo ministerijos. Jis taipgi sako bus paskelbta amnestija tiems, kurie laisvus kovoję. Pridavimui svarbos amnestijai, jis sako, pridabojimui to bus pakviesta tarptautinė komisija.

Amnestija turi sąlyga, kad pirma kovojanti turi pasiduoti, o paskui bus amnestuoti.

Vakarų Europa Nori \$21,900,000,000 Iš Amerikos

PARYZIUS, rugs. 9.—Franczija, Britanija ir kitos vakarų Europos šalys nori, kad Amerikai joms suteiktų 21 biliono dolerių vertės visųpūjų daiktų, reikalingų atsibudavimui.

Daugiausia reikalingas maistas. Tik taip Marshallo planas veiksias.

VILNIS

Lithuanian People's Daily

Published daily except Sunday and on every Friday together with the regular edition is included an English section by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States one year \$7.00, six months \$3.50; Chicago \$6.00, six months \$3.00; Canada \$6.00, six months \$3.25, foreign countries \$9.00, six months \$4.75. Single copies 15 cents for the Friday edition, including the English section, in Chicago one year \$6.00, six months \$3.00; outside of Chicago one year \$6.00, six months \$3.50.

Advertising rates on application.
3116 South Halsted St., Chicago 8, Ill.
Phone VILtory 7428-7428

Entered as second class matter September 28, 1926, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879

Schwellenbachas Kovos?

Darbo Sekretorius Schwellenbachas žada stoti kovoj prieš reakcinis respublikonius. „Jis Washingtono praneša, kad jis kovosias „atirnginiai“. Jisai pasakysias visą eilę kalbų, o svarbiausias jo kalbos bus pasakytos San Francisco, Boston ir New Yorke.

Daug kas į Darbo Sekretorių Schwellenbachą žiūri, kaip į paskutinį liberalą, užsilikusių valdžioje iš prez. Trumano malonės.

Mes, tačiau, prisimenam, kad Darbo Sekretorius Schwellenbach buvo pirmutinis valdžios žmogus, kuris norėjo įsi-piršti reakcininkų malonėn, padaręs pasiūlymą atimti komunistų partiją legalės teisėms. Šiaip jau darbininkus paleičiančias klausimais jis, paprastai, ėjo per vidurį. Wagnerio Akta jis gynė be jokio užsidegimo.

Nors formaliai, jis buvo pasisakęs prieš Tafto-Hartley Akta, bet tinkamos energiškos kovos prieš tą aktą nevedė.

Schwellenbach kaltina republikonus už kainų iškilimą į padebesius. Tai teisybė. Už kainų iškilimą vyriausiai atsakingi respublikonai. Bet tai toli gražu ne visa teisybė. O kur Schwellenbacho partijos bičiuliai, kur pietinių valstijų burbonai ir oligarchai? Schwellenbachas to „sioniaus“ nemato. Kol jis nėra pasiryžęs kovoti tuos vidujinius Demokratų Partijos priešus, tol jo kova nebus tikrai progresyvio pobūdžio.

Deklaracijos ir Tikrovė

Taip, Graikijoje susikūrė nauja valdžia, kurion įeina ir liberalai. Liberalas Sophoulis atstovavo naujos valdžios galvinyne.

Bet tuo pačiu sykiu, kai gauta pranešimas apie Sophoulis sudarytą valdžią, iš Atėnų gauta kitas pranešimas apie naujas žveriskas egzekucijas, įvykusias Graikijoje. Kai Amerikos diplomatai organizavo liberališką fasadą, monarcho-fašistai nutūzė 80 kovotojų už demokratiją. Kovos fronte neįvyko jokių paliaubų. Zervaso ir Tsaldario jančarai nei valandėlei neatsisakė nuo savo kruvinių orgijų.

Ar Amerikos diplomatai, kurie operuoja Graikijoje, padarė į juos bent kokios įtakos, ar bent mėgino padaryti. Apie tai niekas nieko negirdėjo. Vadinasi, viskas liekasi „po senovei“.

Vakar Chicago's „Daily Times'o“ korespondentas M. W. Fodor kalbėjosi su Sophoulisu. Liberalų vadas nešasi labai išdidžiai. Jis kalba apie visuotiną amnestiją, jis kalba apie reformas. Gal pas jį ir yra gerų norų. Bet geri norai labai mažai reiškia, jeigu padėties kontrolieriai yra monarchistai ir už jų pečių stovinti jankiai.

Taftas Čiupinės Pulsą

Senatorius Taftas nusitarė pasibaladoti po Jungtines Valstijas, kad patirt kokie jo šansai patekti į Baltuosius Rūmus. Iš savo pusės jis rūpinasi, kad jo politinė mašina sklandžiai ritiesi ta linkme. Jo kalbos turi būti aliešys jo mašinai.

Senatorius Taftas daug padėtų Amerikos žmonėms, jeigu jis nepaskųpėtų informacijų apie savo ir savo šeimos milijonus. Su kokiom korporacijom ir laikraščiais jis yra susijęs? Keno reikalus jis visuomet gynė? Ar teisybė, kad Wallstryčio sferose jis jaučiasi kaip savo namuose, kaip Senate?

Mes manome, kad jeigu jis pasakytų

visą teisybę apie savo lobius, tai pasirodytų, kad tuo zvingsmu jis labai toli pralenkęs patį Hooverį.

Senatorių Taftą bučiuoja McCormickas ir kiti akivaizdūs reakcijos pilioriai. Jau to vienio užtekty, kad jo prezidentinės aspiracijos būtų niekais paverstos.

Sen. Taftas labai kukliai įvertina tą Akta, po kuriojo yra jo paties ir kongresmano Hartley parašai. Girdi, tas aktas neliešias svarbesnės rolės būsimų rinkimų kampanijoj. Kur kur, bet jau Ohio valstijoj darbininkai jau dabar turėtų masiniai organizuoti politinė kampanijai, kad įtkintus p. Taftą, jog jun ne vieta nei Baltajam Name, nei Senate.

Ohio darbininkų organizacijos reikėtų jau dabar pradėti megsti ryšius su visais tais elementais, kurie stovi arti darbininkų, ypač, žinoma, su fermeriais.

Tuomet sen. Taftas tikrai žinos, kaip plaka Amerikos žmonių pulsas.

Stalino Kalba

Šiomis dienomis Maskva iškilmingai minėjo savo aštuonių simtų metų sukaktį. Tarybų šalies sostinė ilgai rengėsi prie tų iškilimų. Sukakties istoriniai reikšmės ceremonijos dalyvavo visos tarybinės tautos, jų tarpe ir lietuviai.

Ta proga plačią kalbą pasakė premieras Stalinas. Kada jis kalba, klausai visas pasaulius—demokratijos draugai ir demokratijos priešai.

„Maskva—sakė jis—yra simbolis kovos už pastovią taiką ir draugiškumą. Maskva yra simbolis kovos prieš tuos, kurie nori surkurstyti naują karą“.

Pirmą kartą Tarybų Sąjungos premieras pažymėjo tą faktą, kad „imperialistams karas yra labai pelningas dalykas“. Todėl visai neuostabu, jog „imperializmo agentai sušilę darbuojasi, kad vienokiu ar kitokiu būdu išprovokuoti karą“.

Taiką mylinčios tautos žiūri į Maskvą, kaip į sostinę tos didžios valstybės, kuri nesvyruojanti veda taikos politiką.

Tai patinaičiai dėsniai Josifo Stalino kalbos. Ta dalis premiero kalbos buvo taikoma užsieniui. Antra dalis jo kalbos buvo pašvęsta Maskvos rolei Rusijos valstybės kurime ir stiprinime.

Generalisimas Stalino kalba parodo, kad jį ir kitus TSRS vadus visai nepaveikė tas „nervų karas“, kurį diena iš dienos veda tam tikrų šalių imperialistiniai sluoksniai. Šie draskosi ir grumojasi, nuolat barabandydami apie karą.

Jų alasavojimas neišvėdė iš kantrybės TSRS premierą. Jis nežvangina ginklais. Ginklais žvangina anie.

Boševikai Ir Rožančiai

Antanas Birba, rašydamas „Laisvėje“, gražiai pašiepia „mūsų“ klerikalus:

„Chicago's Draugas“ vėl turi kuomi pasidžiaugti. Jis sakosi sužinojęs, kad Sovietų zonoje Vokietijoje iš krauturių išnykę visi rožančiai. Kur jie dingo? Gal bedieviai juos išgaudė ir sunaikino? Nieko panašaus!

„Priešingai“, šaukia Draugas 'ne tik rožančiai, bet ir kiti religinio kulto dalykai buvo išpikyti sovietų kareivių ir pasiųsti šeimoms' (D., rugsėjo 2 d.).

„Net lengviau ant širdies. Boševikai atvirto prie dvasios šventos!

„Atrodo, jog dabar mūsų klerikalai turėtų tų boševikų pasigalėti ir jų nebeplūsti. Bet ar taip jie padarys? Nebus tų baikų! Tas tik reiškia, kad pats Draugas tam netiki.“

Lietuvos Moksleiviai

Kaip praleido Tarybų Lietuvos moksleiviai vasaros atostogas? Apie jų užduotį sekamai rašė Raseinuose leidžiamas „Stalinietis“ (birž. 1 d.): „Parvažiavę į kaimą moksleiviai visomis išgalėmis privalo pasistengti įtraukti kuoj daugiausia kaimo jaunimo į visuomeninį darbą, padėti organizuoti mening saviveiklą, sporto ratelius, sukelti kaimo jaunukų tarpe troškimą šviestis, tobulėti, plačiai pažinti mūsų socialistinės šalies gyvenimą“.

TRUMANUI PASISEKĖ BRAZILIOJE

Tebedvokiantį viduramžių laikų nekana, Brazilijos feodalai, prasigėrę kabaretuose plantatoriai ir visoklausiai demantų ir gumos ieškotojai, su vos pasivelkančiu seniu Dutra, Brazilijos „prezidentu priešakyje, Trumaną pasitiko su neapšogom iškilimėn. Boto Fogo įlanka nuo pat aeroporto iki Rio de Janeiro miesto knibždejoj pilna kariškų taivų pasipuosiųjų įvairiaspalvėmis Amerikos valstybių vėliavomis. Salvės iš kanutių griaudė. Žmonės tą dieną neblėbo: buvo suvaryti į gatves sveikinti Trumaną. Miestas mirgėjo nuo skrajojantių ore serpanti ir konfeti. Orkestrai ant gatvių kampu griaudė. Buvo viskas išpusta ir iškilmingos šventės atmosfera.

Beabejo, Brazilijos praėjusio šimtmečio vergų ekspluatatoriai, dabar nuolankūs Amerikos imperialistų pavaldiniai feodalai, kitaip ir negalėjo pasitikti savo „poną“ Trumaną, pasiųstą į Braziliją Standard Oil Co., Firestone, Fordo ir kitų pažiūvėti, kad jų siekiai pavergti Braziliją turi pamatą.

Trumanas susižavėjo gražiu Rio de Janeiro miestu, gražiais jo apylinkėse kaimais, ošiančiais Tijuco miškais, gražiu Petropoliu, ištaikingsais Quitandinha rūmais. Apsalęs net nesigėdijęs seniu Dutrai paspausti keletą kartų ranką, nors Dutra prieš jį tik nyktukais iš kapitalistinio taškaragio. Netingėjo Trumanas nuėmti net ir į Brazilijos parlamentą pasidžiaugti, kad po pasirasymui devyniolikos Amerikų valstybių apsigimimo sutarties, abu Amerikų kontinentai tampa labiau giminingesni komanduojuant Jungtinėms Amerikos Valstijoms.

Mine, Mill and Smelter Workers unijos (CIO) prezidentas Maurice Travis kalba tos unijos konvencijoje St. Paul, Minn. Jis perspėjo unijistas: nesiliauti kovojas iki Taft-Hartley įstatymas nebūs atšauktas. „Jei šiame klausime nusileidime“, sakė jis, „nebusiisime kaip neteksimė uniję, kurias taip sunkiai esame sturganzavę.“

Del Aiskumo Kasink Veikalo „Lietuvos Žiedai“

Pastebėjau, kad pastaruoju laiku „Vilnius“ vieni korespondentai rašo vienai, kiti kitaip apie sceniška veikala „Lietuvos Žiedai“. Vieni neranda autoriaus,

kiti nežino ar operetė ar muzikalishkas veikalas, ir taip toliau. Taigi štai keletas faktų dėl aiskumo: Veikalas „Lietuvos Žiedai“ yra leistina vadinti operete todėl, kad jame yra dainų naujai pagamintų, kurias atitinka veikalo prasmė, dvasiai ir turinui. Dainos gi yra šios: „O, Milda“, „Gegute, Kukukol“ ir „Lietuvos Žiedai“. Taigi yra ir žaisti, kurie atitinka veikalo dvasiai. Reiškia, veikalas stovi tarpe operetės ir muzikalishko veikalo. Taigi ir nėra prasizengimo vadinti operete. O antra, tai nieko nebūtų blogo, kad ir muzikalishku veikalu pavadinti. Reikėtų tik porą žodžių perkeisti.

ZINIOS IS LIETUVOS

Kultūrinis Kelmėj Gyvenimas
KELMĖ. Ruseinių apskr. — Nors kultūrinis šio miestelio gyvenimas apribotas, bet šis tas veikiama.

LIJKS Kelmės valstiaus organizacija pastarėj scenoje vieną sykį Dauguviecio „Laimę“, karaliai ir kelias atvažiuoja kilnojamas kimas, kuris ne tam reikalingi priinkitines palatose padeonstruoja porą nedidžius menin's vertis suinkusių filmų ir... ir visias Kelmės kultūrinis gyvenimas.

Tą diuzeitę spraga Kelmės kultūriname meniname gyvenime užpiko gimnazijos mokinių. Gimnazijoje lyvelis kas ostadienį suruosianai atsėdę abiejų menin's saviveikos pasiroymai. Politinė vėlainė, skomaga meninė dalis, sokinai—tai tu pasiroymų programa.

seminarinius panasius pasiroymus moksleiviai surengia visuomenė, scenoje išpdydami daugiausia savo kūrėjos išdėdinti.

Gegužės mėnesį gimnazijoje surengta pėdinų ir rankų darbų parodėlis. Šiomis parodėlims moksleiviai nuėmė rašėsi. Kelmės gimnazijos mokslo dalies

vedėjo Urbelio iniciatyva pradėtas darbas steigti Kelmės gimnazijos mokinių dūty orkestrą.

Ungėris Viršūninkas Nušautas Demedžiojant
EDWARDSVILLE, ILL. — Theodore Nischwitz, budavotojų unijos apygardos direktorius užmuštas laike medžioklės.

Amerikos darbininkas prie kryžkelio: Vienas kelias veda į taikings kolektyves derybas, o antras į tamsius šuntikus per Tafto-Hartley įstatymą. Dailininkas Wright čia pavaizduoja kurį kelią pasirenka organizuotas Amerikos darbininkas.

Jonas Juška, Brooklynietis.

KANSAS CITY, Mo., rugs. 8. Win. Green, ADF prezidentas, kelbėdamas čia gelzkelio porterių unijai, pareiškė, kad Tafto-Hartley bilius nevien yra pasimojimas prieš darbo unijas, bet taipiau ir prieš negy teisės, kurias laidojoja konstitucijos trylikasis pataisyimas. Green ragino porterių kovoti prieš tuos pasimojimus.

CLEVELANDO ŽINIOS

DARBO DIENOJ PADARYTAS PRIZADAS

Darbo Dienoj čia kalbėjo AFL sekretorius William Finegan. Finegan pasakė, kad jau praėjo daug Darbo Dienų, bet niekad ji nebuvo tokia reikšminga darbo žmonėms, kaip šiemet. Amerikos Kongresas su savo naujais įstatymais visus pažaboję ir darbo žmones jau nėra laisvi. Tokie įstatymai, kaip Taft-Hartley ir Van Akens, supančiojo darbo žmones. Darbo žmonės, organizuoti ir neorganizuoti, šiandien yra retėžiais surinkti biurių ir kvailių įstatymų perlietu legislatūroje. Tai tokį užmokestį mes gavome už sunkų darbą ir avimų produkcijos laiką. Čia ir visokį pasiaukavimą, kad laimėjus kara.

Akens ir Fergusonai negalės tęsti savo žalingus darbus.

Taigi šių metų Darbo Dienoj mes paskelbiame karą prieš visas reakcijas, jėgas ir darome prizadą, kad mes stengsimės pasiūlyti liberališkus ir socialiai sąžiningus žmones į Washingtoną ir į Columbus, O. Ir tai nėra grumojimas, bet prizadą, sakė kalbėtojas.

Nuo CIUC kalbėjo William F. Donovan, CIUC prezidentas. Jis sakė: "Mes švenčiame Darbo Dieną šiais, 1947, metais mobilizuodami visas darbo spēkas į vieną politinį mūšio lauką. Tai politinė kovą turi apimti didžiausį plotį, kad būtų galima išgelbėti darbo unijas nuo pražūtis. Reakcija yra pasimojus jais sunaikinti ir ji maršuoja pirmyn, kad visiškai sunaikintų darbininkų organizacijas ir kitas pažangias grupes".

Tai tokiais balsiais apvaikščiota Darbo Diena šiemet.

V. M. D.

Raštinių darbininkų unijos (AFL) prezidentas Paul R. Hutchings (kairė) įteikia prisięktą raštą Darbo Santykių Tarybos (NLRB) advokatai R. N. Denham. Rašte, kaip reikalauja Taft-Hartley įstatymas, unijos vėrininkas prisiėkia, kad jis ir kiti tos unijos vadai nėra komunistais.

Šaukia "Sustabdyti Rusiją"

Republikonas senatorius Styles Bridges, kalbėdamas Užsieniųjų Karo Veteranų suvažiavime, šaukia, kad reikia surasti būdus, kuriais būtų galima "sustabdyti Rusijos karo mašiną."

Šiame suvažiavime reaktininkai taipgi šaukė, kad Komunistų Partija Amerikoje turi būti uždrausta. Zadržo kreiptis į valdininkus Washingtono, kad atimtų Komunistų Partijai visas teises, žodžiu sakant, "sunaikintų visus komunistus ir komunistinį pavojų Amerikoje."

Tiems reaktininkams dieną ir naktį tik ir vaidinasi komunizmo pavojus.

M-kas.

Malonūs Svečiai

Rugsėjo 31 d. netikėtai mūsų apylinkėje atsilankė kelios poros svečių. Viena pora, tai yra draugus Simans gerai pažinojome, bet antros poros nepažinojome. Dr. Simans mums perstė draugus Grigus iš Chicagos. Tai yra malonūs ir linksmi žmonės. O mums buvo labai malonu su jais susipažinti. Bet gaila, kad jie buvo sustoję tik ant trumpo laiko, todėl neteko daug pasikalbėti, tik šiek tiek ant greitųjų. Bet, kaip ten buvo, aciū draugams Grigams, kad sustojote, o draugams Simansams, kad atvežėte.

V. M. D.

Laivai Susidurė, 18 Žmonių Žuvo

RIO DE JANEIRO, rugs. 8.—Laivelis, vežantis dalyvius Brazilijos Nepriklausomybės minėjimo iškilmų, susidurė su valtimi. Nelaimėje žuvo 18 žmonių ir 70 sužeisti.

Nelaimė įvyko Guanabara įlankoje.

JT Komisija Priėmė Atominį Raportą

LAKE SUCCESS, rugs. 8.—Pati svarbioji Atominės Komisijos raporto dalis priimta Jungtinių Tautų Atominės Komisijos 10 balsų prieš 2. Prieš savo Lenkija ir Tarybų Sąjungą.

Moterys Nesensta Taip Greit Kaip Vyrai

Paskutiniame Sąryšio suirinkime buvo pakeltas klausimas kaslink svetainės. D-gas Boika pasiūlė sveiką sumanymą, kad daryti viską, kad įsigiltų svetainė. Labiausiai moterys to reikalauja, nes joms prisiėina darbai visais darbais rūpintis. Vyrai turi gatavą atsakymą... pėvelu, arba... jau mes perseni. Jau nereikia nieko. Matosi, kad pas vyrus greičiau prislenka į motę. Jie lieka beviltiniai, bejėgiai savo gyvenime. Kas likta Clevelande, jeigu moterys sakytu esančios pernos ir sėdėtu namie? Viskas apmirtų. Bet pas moteris to nėra. Jos nepaiso savo amžiaus. Jos visos dirba sutartinai ir jaunesnės ir senesnės. Jos rūpinasi namų ir meno reikalais, dirba dėl laikraščių ir visais drauginiais darbais užsiima. Jos reikalauja, kad būtų kokia nors svetainė. Kaip dabar yra, jos kilnojasi iš vienos vietos į kitą, ir tokiu būdu negali turėti skaitlingesnių susirinkimų. Žmonės nesudaranda svetainės, kada kilnojama vis į naują vietą.

Brangūs draugai, tegul bus jūsų tiesa, kad mes jau perseni, bet mes įsigiltį svetainę gausime jaunųjų talikos. Jaunieji mus pavaduos,

ROCKFORD, ILL. — Morris Fulton, kuris, sakoma, buvęs keturis sykius kalėjime, prisipažino, kad jis smarkiai stūmęs nuo savęs savo žmogą Ellen, kada įvedė girti susivaidioję; žmona kritus ir užsimušus.

stos į darbą. Jie turės kur užėiti.

Būtų galima sutverti vaikų draugijėle. Dabar vaikų čiu yra, bet neturime vietos kur juos lavinti. Keli metal atgal turėjome nemažai pinigų sukėlė tam tikslui, visos draugijos neatsisakė. Vyrai važinėjo, žiūrino, kiti įnešė, kad kapines pirkti, kiti, kad piknikams vietą. Tas darbas nuėjo niekais ir taip vargsta, mėtosi po svetainių kampus.

Tai gėda Clevelando progresyviams taip atsilikti. Prisieis moterims tą darbą ant savo pečių paimti, o vyrams prisieis padėti moterims, nes moterys ką užmano, tą padaro. Jos nesako, kad pernos. Jos nori dėl jaunų žmonių padaryti ką nors gero.

Eva Simans.

Chicagiečiai Grigai Lankėsi Clevelande

Darbo Dienos švenčių programa pas mus atsilankė chicagiečiai Grigai, labai malonūs žmonės. Išsikalbėjus supratome, kad tai geri darbininkų draugai. Jie myli apsvietą, rūpinasi darbininkų judėjimu ir darbininkiška spauda.

Draugui Grigui rūpi "Vilnius" namo taisyimas. Jis rūpinasi "Vilnius" darbininkais ir jiems atjaučia. Sako, kad reikia padidinti kambarius, kad gautų daugiau oro ir būtų sveikesni.

Aš nuo savęs linkiu gery pasekmių d-gui Grigui, kaip "Vilnius" direktoriui, kad pasekmingai tą darbą praveštų su savo draugais ir pagerintų dienraščio "Vilnius" namą.

Eva Simans.

Nori Daug Jaunimo į Nacionalistų Partiją

NANKINGAS. — Gen. Čiangas, Kinijos valdonas, sako, kad į Koomintango, valdžios partiją, būsių įtraukta 400,000 jaunuolių. Jaunimo korpusai, sukurti 9 metai atgal, bus likviduoti.

Prancūzija Reikalauja Paskolos iš Pasaulinio Banko

PARYŽIUS. — Prancūzijos ambasadorius Airijai sako, kad jo valdžia reikalaujanti iš pasaulinio banko, sukurtu Breton Woods, paskolos.

Kiek pirmiau britai sakė to reikalaujusi.

ISTANBULIS. — Turkijos valdžia skelbia, jog traukiniui iš Sofija, Bulgarijos sostinės, į Turkiją, padėtos dvi minos, taipgi traukinys apšaudytas prie Turkijos sienos. Sakoma, buk atsišaudant du bulgarai užmušti.

B. RAUBA

LIETUVIS SIUVEJAS ir Rubū Valytojas

Siūtas darom ant užsakymo VYRAMS ir MOTERIMS vėliausios mados. Taipgi taisome ir dažome už prieinamą kainą. 1203 East 79th Street CLEVELAND, OHIO

FRANK J. MADISON

CEVERYKŲ KRAUTUVE PARDUODU NAUJUS IR TAIŠAU SENUS *** 359 E. Federal Street YOUNGSTOWN, OHIO

LESNIK CAFE

ALUS—VYNAS LIKERIAI KEPTA ŽUVIS Penktadieniais 7401 Superior Ave.

JULIUS KROSIN LAIKRODININKAS

Deimentai, Laikrodėliai ir Graždaikčių Pasirinkimas Pataisyimas Nebrangus 8205 Superior Ave. Cleveland, Ohio

DR. LEVY OPTOMETRIST

ANNOUNCES THE REMOVAL OF HIS OFFICE TO THE GROUND FLOOR AT 7903 ST. CLAIR AVE. Phone EXpress 1344 EYES EXAMINED GLASSES FITTED

JOE A. BAGDONAS SIUVEJAS

VALOME, PROŠINAME, TAIŠOME IR PERDIRBAME 1106 E. 82nd Street CLEVELAND, OHIO Darbas Pilnai Gwarantotas

THE ADDISON FURNITURE CO.

Pilnas Pasirinkimas Divonų, Pečių, Linoleum ir Kitokių Rakandų Taipgi Radijų ir Frigidierių DVI KRAUTUVĖS 7210 St. Clair Ave. 6929 Superior Ave. Phone Henderson 3417 Cleveland, Ohio Endicott 0936 (Atsinešę šį skelbimą gausite 10% nuolaidos.)

Dr. A. N. Berger (Vie) Dr. J. N. Simans

OPTOMETRISTAS — EYES EXAMINED 7828 ST. CLAIR AVENUE Telimas 18 E. 79th St. CLEVELAND, OHIO HENDERSON 6100 CONTACT LENSES

GORDON PARK HABERDASHERY

Vyram ir Vaikam Drabužiai SKRYBELEŠ, KAKLAIRAIŠCIAI CEVERYKAI ir kitokie aprėdalai už prieinamą kainą 924 E. 79th Street (Apačioj Liet. Darb. Svetainės) A. GREENBERG, SAVINGNAS

WILKELIS FUNERAL HOME

PILNAS LAIDOTUVIŲ APTARNAVIMAS 6202-4 Superior Avenue HENDERSON 9292

KAI BŪSITE SCRANTON, PA.,

TAI UŽEIKITE PAS P. Pėstininką BAR & GRILL 1027 West Greenwich Street Kampas North Main Street Tik blokas nuo lietuvių bažnyčios prie 611 kelio, kuris eina į New Yorką Telefonas: Scranton 3-9917

Vėtra Pakenkė Lenktynėm

Laikė Darbo Dienos švenčių buvo surengta oro lenktynės visoms trims dienoms, šeštadienį, sekmadienį ir pirmadienį. Bet šeštadienį, apie 10:30 val. ryte pradėjo siausti perkūnią su žaibais; vėtra siautė 50 mylių į vandenį. Taigi oro lenktynės egalėjo tą dieną įvykti. Oralaivininkai, kurie jau buvo kilę, turėjo nusileisti. Įvyko ir mažų nelaimių.

Vėtra nuvertė daug medžių, nutraukė elektros vėles; žmonės buvo be švieles ilgoak laiką iki vienos pato sutaisytos. Vietoms sklepai buvo užsemti vandeniu.

Bet sekmadienį oro parodavimas vėl prasidėjo ir tęsėsi dvi dienas ir užsibaigė imant vieną gynybę. Oralaivai susidaužius žuvo orlaivininkas Anthony R. Jannazo, 7006 Lawnview ave.

Teko girdėti, kad Jannazo buvo lietuvis, dar tik 24 metų jaunuolis. Motina norėjusi sūnų perkalbėti, kad nedalyvautų oro lenktynėse, nes nujautusi, kad gali kokia nelaimė įvykti. Bet jaunus Jannazo užtikrinęs motinai, kad nieko blogo neatstiks. Jis sakė jai, kad karo laikui, kaip oralaivininkas, jis buvęs daug pavojingesnė vietose ir nieko blogo neatstikto, tai ir dabar nieko neatstiks.

Bet šį kartą dalykai virto kitaip ir vaikinui neteko matyti \$41,000, kurie buvo jam skirti kaip pirmas praizas iš Thompson Trophly Race.

Jannazo paliko du brolius ir devynias seseris. Viena sesuo yra minyška New Yorke.

V. M. D.

3 Legislatūros Nariai Gavo Garbės Ženklus

Iš 10-ties Cuyahoga apskriscio senatorių, kurie randasi seimelyje Columbus, Ohio, trys aplaikė nuo politinių rasyų garbės ženklus už prisilaikymą demokratinių principų 97 legislatūroje ir už palaikymą darbo žmonių pusės. Norudoma, kad jie savo atsižymėjimu debeatu ir diskutijose padarė daug įtekms į kitus senatorius, kurie akiai rėmė republikonų užmačius prieš liaudies interesus.

Tie senatoriai yra: Margaret A. Mahoney, Howard M. Metzbenbaum ir Harry E. Davis, visi iš Clevelando. Jie yra pažangūs žmonės ir CIO Politinės Veiklos Komiteto.

Šį rudenį Mrs. Mahoney kandidatuos į teisėjo vietą. Mes lietuviai turėtume jų vardus gerai įsitemyti ir ateinančiuose rinkimuose balsuoti už juos.

Tą garbės ženklą tiems senatoriams suteikė 20 korespondentų, kurie raportuoja iš legislatūros susirinkimų ir tėmyja mūsų atstovų veiklą. Tie korespondentai sako, kad tie senatoriai yra tvirti savo nusistatymuose ir tankiai įtikina ir pačius įnešėjus, kad jų sumanymai yra netikę ir tankiai jie patys balsuoja prieš savo sumanymus.

V. M. D.

Amerikos Studentai Stoja Tarptautinėm Sąjungon

MADISON, Wis., rugs. 8. — 800 delegatų National Student Association konvencijoj čionai nutarė istoti į Tarptautinę Studentų Sąjungą. Kai kurie prisiėnosi tam argumentuodami, kad tarptautinė studentų organizacija esanti labai kairi, bet nutarimas vistiek praveistas.

S. SABUROVAS.

STEBUKLINGAS VIBRATORIUS

(Pradžią pirmadienio numeryje) Perskaitę dar kelias pastraipas, sužinojau apie visą eilę ne mažiau stebėtinų įvykių. Atrodė, būk tai šitie puslapiai būtų ne vadovėlio, bet knygos "Nuotykių pasaulis." Čia buvo paminėta, pavyzdžiui, katastrofa, 1890 metais, įvykusi dideliame laive "Paryžius": dėl silpnų virpėjimų sutapimo tuomet staiga sulūžo sraigto ašis ir susprogo devynių tūkstančių arkljo jėgų galingumo, trijų cilindrių motoras, kurio skeveldros sugadino kitą motorą ir pramušė laivo dugną. Buvo pasakojama apie lėktuvus, subyrėjusius ore tik dėl to, kad jų motorai atsitiktinai dirbo tokiu taktu, kuris sutapo su sparnų virpėjimais.

Daugelio kitų avarių priežastimi buvo silpnutėliai virpėjimai, paskirai beveik neįjaučiami, tačiau, kartu sudėti, įgauna milžinišką jėgą.

Tatai, kaip matematikoje, pagalvoju, ten galima gauti milžiniškus dydžius, dauginant mažyčius skaičius.

Tokiu būdu lengvas judesys gali įsibūti didelio bokšto. Net stambus pastatas gali subyrėti nuo... fabriko sirenos. Viskas priklauso nuo virpėjimų sutapimo.

—Bet kodėl mūsų didelis namas drebėjo, o maži ir seni namai aplinkui visiškai neregavo į motoro virpėjimus?

—Visai paprastai. Tai buvo todėl, kad jų virpėjimo periodas visai kitoks. Jeigu virpėjimai nesutampa, jokio jėgų sudėjimo negali būti.

—O kas tokio yra laisvų virpėjimų periodas?

—Tai—daugelio modernių pastatų silpnoji vieta. Jeigu mes sutrukdome kokio nors kūno lygsvarą,—pavyzdžiui, ištempdami ar suspaudžiami spyruoklę ar panašiai,—kūne atsiranda vidurinės elastingumo jėgos, siekiančios atstatyti sutrukdytą lygsvarą ir grąžinti kūną į pirmąją formą ir dydį. Veikiant šioms vidurinėms jėgoms, kūne prasideda virpėjimai aplink lygsvaros ašį. Jos vadinamos kūno laisvais virpėjimais. Kas atsitinka, kai išorinis veikimas pagal ritmą sutampa su kūno laisvais virpėjimais, jūs jau žinote.

—Visa tai baisiai paprastai skamba,—tariau jam nustebejęs,—iki šiol man viskas pasaujale atrodė labai tvirta. O pasirodo, kad tiltai, laivai, lėktuvai gali subyrėti nuo menkiausių priežasčių.

—Nebijokite,—nusijuokė inžinierius.—Praktikoje tokie sutapimai įvyksta labai retai. Ir tam, pagaliau, ir mokomi jauni inžinieriai visų mokslų, kad tokie įvykiai būtų kuo retesni.

Aš esu iš prigimties labai paveikiamas visokių įspūdžių. Visą vakarą aš jaučiau pasikalbėjimo su Liapuonova įtaką. O naktį aš sapnavau keistą sapną...

...Vaikščiojau miškais apaugusiomis kalvom. Iš pradžių vis negalėjau prisiminti, kur buvau matęs šitas kalvas, tačiau palaipsniui pradėjau atpažinti mokomąjį poligoną, kuriam man teko būti karo metu, kai buvo bandomos naujos ginklų rūšys.

Matyt, ir dabar čia vyko bandymai. Pamačiau kareivius keistais metaliniais šalmams su dideliais ausiniais. Pas kai kuriuos kareivius iš priešakinės šalms dalies kyšojo lyg kokie ragai—tai antenos, supratu, kiek geriau įsižiūrėjęs. Pamačiau, kad antenos gali būti sustumiamos į patį šalimą.

Kareiviai nešiojo plonus, bet, matyt, paprastų kulky nepesiraušimus šarvus, panašius į liemenes. Visa toji keista apranga darė kareivius panašiais į didelius vabzdžius. Aš stebėjau, kad jie, nežūrint šarvų, gali taip greit judėti. Išbėgę iš miško, jie vikriai perbėgo lauką ir dingo artimiausios kalvos papėdėje.

Paskui sapnavau kažką, ko dabar jokiu būdu negaliu prisiminti.

...Pajutau kažkieno žvilgsnį. Atsigrįžęs pamačiau visai netoli du kareivius.

Jie žiūrėjo į mane, ir aš išskaičiau jų veiduose nustebeimo išraišką. Jie pribėgo prie manęs, paėmė vienas už vienos rankos, kitas už kitos, ir nutempė mane į kalvos papėdę. Atsidarė užmasketuos durys, ir aš atsidariau požeminiame kazemate.

Vienas iš kazemate esančių žmonių—pagal antpečius pažinau, kad tai seržantas—piktai pažvelgė į mane ir, atrakingis sieninę spintelę, numetė man pilną aprangos komplektą.

—Jau dvidešimt minučių, kaip gautas įsakymas užsidėti naująją aprangą,—griežtai tarė jis,—o jūs dar vis senais rūbais vaikščiojate.

Kareiviai padėjo man apsiręngti. Šarvas buvo labai lengvas ir turėjo minkštą pamušalą. Prie nugaros buvo pritvirtinta plokščia dėžutė. "Elektros maitinimas,"—perskaičiau joje. Šone radau tris mygtukas su užrašais "Radijas," "Apsilėdimas," "Ginklas." Supratu, kad tasai šarvas labai lengvas ir visiškai nevaržas judesį—žiemoms metu gali būti šildomas elektriniu būdu.

Gavau trumpą automatą rutulio pavidalo magazinu ir lankščią gumą dengtą virvę. Vienas iš kareivių parodė man, kad virvės gale esančią šakutę reikia įjungti į jungiklį prie šarvo diržo. Kuo tas ginklas šaudė, rutulinėmis perkūnijomis ar kito pavidalo elektros užtaisais, man neteko sužinoti. Keistojo sapno metu nesu šaudęs ir net nemačiau, kaip kiti šaudė.

Labiausiai man patiko šalmas. Reikaliui esant jį galima buvo užsimauskinti ant veido, ir vis tiek viską matyti, nes jo priešakinėje dalyje esantieji ragai buvo ne tik antenos, bet kartu ir periskopai ir net stereoskopiniai žiūronai.

Užsidėjus tokį šalimą galima buvo stebėti viską, sėdint saugioje uždangoje, o radijo pagalba buvo galima kalbėtis su kitais kareiviais, esančiais net kelių kilometrų atstume. Visa radijo stotis tilpo šalmo viršutinėje dalyje. Mikrofonas buvo įmontuotas į šarvo iškyšulį prie pat smalero.

Pasigirdo trumpas ir žemas kovos pavojaus signalas. Kazemato lubose užsidedė užrašas "Lėktuvai".

—Pasirušti,—tarė seržantas,—gautas įsakymas: lėktuvai jau penkių šimtų kilometrų atstume nuo mūsų.

Visi šoko į iš anksto paskirstytas vietas.

Mane seržantas pasiuntė į stebėjimo bokštą ir liepė pranešinėti apie viską, ką pamatysiu.

"Bokštas" buvo po žeme, bet kalvos viršūnėje, tokiu būdu viskas aplinkui gerai matėsi. Mano stebėjimo postas buvo dengtas netaisyklingo kupolo formos permatomu šarvu.

Bandomojo bataliono kareivis, palydėjęs mane į stebėjimo postą, paaiškino man, kad permatomoji medžiaga, iš kurios pagamintas šarvas, praleidžia šviesą tik viena kryptimi. Tokiu būdu manęs iš oro pusės niekas negali pamatyti—iš ten žiūrint kupolas susilieja su aplink esančia žole ir krūmais ir atrodo kaip tikra kalvos viršūnė.

Jie pradėjo man dar kažką aiškinti, tačiau aš nebeišgirdau—jau buvau pabudęs.

Apsivertęs ant kito šono užmigau vėl ir, kaip kartais dažnai būna, pamačiau sapno tęsinį. Stovėjau vienas tam pačiam stebėjimo bokšto kupole. Matyt, praslinko kiek laiko.

Netoli savęs pamačiau iš po žemės pakilusias "ausis," nudažytas pagal žolės ir smėlio spalvą. Supratu, kad tai garso gaudytuvai.

—Suderinti aparatą,—išgirdau komandą iš kazemato gilumos.—Nustatyti pirmojo lėktuvo laisvųjų virpėjimų dažnumą.

Garso gaudytuvo ausys vos pastebimai pasisuko. Iš apačios, iš kazemato, pasi-

girdo balsu tariami skaičiai.

Nuskambėjo komanda: "Paruošti vibratorių."

Toje kalvos paviršiaus pusėje, iš kur buvo laukiami prieš lėktuvai, pamačiau žemės plyšį; jis greit didėjo, žolė buvo nutraukta kaip staltiesė nuo stalo. Pagaliau jis atrodė kaip apskrita duobė neįlygiais kraštais. Tai buvo panašų į duobę, iš kurios imamas smėlis. Tačiau gerai įsižiūrėjęs pamačiau, kad visa iliuzija susidaro tik dėl puikaus užmaskavimo. Supratu, kad šioji "duobė"—tai vibratorius, naujasis ginklas, apie kurį iki šiol neturėjau nė mažiausio supratimo.

—Suderinti vibratorių pagal garso gaudytuvą,—išgirdau naują komandą,—tiksliau!

Šią akimirklą pamačiau ore mažus taškelius. Tai buvo artėję prieš lėktuvai. Jie skrido labai aukštai. Pirmoji mašina buvo užskridusi gerokai pirmyn.

—Įjungti virpėjimų generatorių,—su-komandavo kaž kas kazemate.

Pamačiau, kaip "duobės" kraštai ėmė virpti, pradėjo pamažu, toliau vis greičiau: tai veikė vibratorius.

Staiga pamačiau pro žiūronus, įtvirtintus mano stebėjimo bokšto kupole, kaip priešakinis lėktuvas krūptelėjo, kaip blogai paleistas popierinis "karvelis." Sekantį momentą jam nulūžo kairysis sparnas, paskui uodega, ir mašinos likučiai kaip akmuo nukrito žemėn.

Matyt, veikė ir kiti vibratoriai, paslėpti tarp kalvų ir medžių. Čia vienas,

čia kitas lėktuvas krito žemyn, sutriuškintas nematomos jėgos. Aš vos galėjau pranešinėti, kiek prieš lėktuvų sumakinta.

Kažkur priešakyje pasigirdo sprogimas, paskui kitas, trečias... Tai sproginėjo bombos, kurias priešas ruošėsi nimesti į mūsų miestus.

Bombos krito į tuščią, negyvenamą žemės juostą, specialiai tam tikslui paliktą prieš užmasketuotą vibratorių bateriją.

Šarvo kupolas apgynė mane nuo oro bangos, bet pamatęs, kaip ji lenkė medžius, supratu, kokia ji stipri.

Sprogimai vyko gan ilgai—apie dešimt, penkiolika minučių. Visur buvo pilna prieš lėktuvų skeveldrų...

—Matai, kaip saldžiai miega,—išgirdau kaž kieno balsą,—kelkis, mielas, jau devynios valandos.

Pabudau. Žmona atidarė langą, ir pro jį į kambarį įsiveržė linksni saulės spinduliai...

Liapuonovas, kuriam aš papasakojau savo sapną, išklaušė mane labai įdomiai.

—Žinote,—tarė jis,—tai visai nėra taip neįmanoma. Aišku, tai tik vienas lėktuvų naikinimo būdas, tačiau teoretiškai jis lygiai taip pagrįstas, kaip daugelis kitų.

—Tik pažūrėkite, kokai mūsų vidurinių amžių istorijos specialistai!—pridūrė jis, plačiai šypsodamasis.—Jūs gi esate tikras išradėjas!

(P a b a i g a)

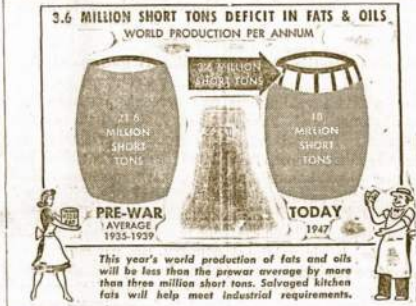
Dar Vienas Piknikas "Vilnius" Naudai

Milwaukee, Wis.—LLD 56 kuopa nutarė rengti pikniką "Vilnius" naudai. Piknikas įvyks rugsėjo (Sept.) 21 d., Bower's Grove darže po numeriu 5476 So. 13th st. ir Grange ave. Tikimės turėti svėčių ir iš Chicago.

Mes gerai žinome, kad šiais laikais ir laikraščiai sunkiau verstis, nes viskas pabrango, tad dar kartą prašome visų LLD 56 kuopos narių darbuotis kuogeriausiai, kad piknikas būtų paskmingas ir atneštų kiek pelno. Apie patį pikniką bus pranešta daugiau per "Vilnius" špaltas. **Kuopietis.**

NEGAUNANTIEMS KAMBARIŲ SIULO KAZARMES.

San Diego, Calif.—Republikonas kongresmanas Charles K. Fletcher siūlė, kad armija statytų kareivines kaipo butus darbininkams, uždirbantiems mažiau negu \$1,500 per metus ir negaunantiems kambarių. Darbo unijos smerkia tą pasiūlymą.

Svečiai iš Chicago

Johnson City, Ill.—Neseniai čia visą savaitę svečiai iš Chicago Marijona Kvainauskienė ir Frank Bataitis.

Marijona Kvainauskienė turi čia seserį, švogerių ir brolių, Marcelę ir Jurgį Poškevičius ir Franą Bataitį (brolis).

Aišku, kad Poškevičiai ir Bastis džiaugėsi sulaukę savo giminių ir gero draugo Bataičio ir juos labai gražiai priėmė ir vaišino. Chicagočiai Marijona Kvainauskienė ir Frank Bataitis labai draugiški žmonės, tad visiems buvo malonu jų

ISBANDYS RUSŲ VAISTŲ VEIZIUI GYDYTI.

St. Louis, Mo.—Įvykusiam Tarptautiniame Vėžio Tyrinėjimo Kongrese šiame mieste Dr. Th. S. Hauschka, specialistas Philadelphiaus Instituto Vėžio Ligai Tyrinėti, pranešė, kad sovietinių mokslininkų Roskino ir Kljujevo išrasti čiapai bus išbandyti vėžio ligoniams gydyti.

Kam rūpi apšvieta ir darbo žmonių gyvenimo pagerinimas, stokite į vilniečių seimą, skaitykite "Vilnij".

sulaukus. **Kačmynas.**

LIETUVIŲ VEIKIMAS PACIFIKO METROPOLY

BET AR ISTIKRO GALIMA?

Los Angeles.—"Dirbkim iš vieno, tai geriau moteris apuskim..." Taip kalba Jonas komedijoje "Moterims Neišsimeluos", kuri bus suvaidinta sekmadienį, rugsėjo (Sept.) 28 d., North Star svetainėje, 1631 W. Adams st., 3-čią valandą po pietų.

ganizatorius LDS 205-to

kuopos, jis yra pirasęs į Susivienijimą daugiau negu bilė koks kitas vadininkas Jungtinės Valstijos.

Ar Jono žodžiai tikrai išsipildys, tai pamatysite atvykę į Los Angeles Lietuvių Moterų Apšvietos Klubo parengimą viršminėtą dieną.

Los Angelino.

10,000 Darbinukų Sustreikavo Belgijoje!

BRUSSELS, rugs. 8. — Apie 10,000 pieno darbinukų mieste Liege išėjo streikant reikalaudami didesnių algų. Kelios svarbiausios pieno įmonės užsidarė iš priežasčių streiko.

BASS ROVER, MASS. — Mahel Glenson, 81 metų, kasdienai eidama plaukti, numirė nuo širdies atakos.

Al Petravich.

Jono rolė atliks čia gimęs jaunuolis, Albertas Petravičius. Albertas šiuo laiku atsižymi ir tuo, kad, kaip or-

Amerikos kongresmanai išvyksta Europon susipažinti su pokariniu problemom. Jie yra užsienio reikalų komisijos nariai, skaitant iš kairės: James G. Fulton (Pa.), Jacob J. Javits (N. Y.), ir Frank Chelf (Ky.).

NAUJA KNYGA

Pirmo Pietų Amerikos Lietuvių Kongreso Leidinys

Ši knyga labai svarbi kiekvienam lietuviui persiskaityti. Joje rasite delegatų kalbas iš įvairių Pietų Amerikos miestų ir miestelių. Aiškiai nušviečia kolkis ten lietuvių gyvenimas. Be to, labai daug yra paveikslų.

Knygos kaina: \$1.00, persiuntimas 10c viso \$1.10.

Visi pinigai gauti už minėtą knygą bus siunčiami Pietų Amerikos lietuviams dėl tolimesnio darbo. Tad įsigykite minėtą knygą ir tuomi padėsite Pietų Amerikos lietuviams.

"Vilnius" Adm.
3116 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

CHICAGOS LIETUVIŲ JAUNIMAS ĮRODĖ ESĄ GABŪS ORGANIZATORIAI

Daugelį Nustebino Veteranų Darbštumas

Daugelis važiuo į AVC Al Bložio skryčiaus pikniką, įvykusį 7 d. rugsėjo, nes buvo jų vaikų piknikas. Daugelis važiuo, kad pamatytų praėjusio karo veteranus, kad pasirodytų jog pritarią jų užsimotam tikslui, įsigyti nuosavą namą. Taipgi daugelis važiuo pamatyti kokią veteranai išsirinkę gražiolę tarpe Chicago's lietuvių ir kokios yra kandidatės tame kontekste. Nemažai važiuo žmonių pamatyti prašmatnios programos, kuri buvo garsinta prieš pikniką. Aš važiuoju pasižiūrėti, kaip jaunuoliai ves piknikę tvarką, kaip jie darys biznį, ar sakys prakalbas.

Nuvažiavęs nustebau. Parkas pilnas žmonių. Senai, jauni pulkuoja, kalbasi. Tiek žmonių esant piknikė tvarkdarius, vedėjams darbo iki kaklo, baisu net pagalvoti. Pamaniau sau vienas: vargšai jūs, vargšai jaunimas, mes seniai "prapuolam", kai tokia masė žmonių susiprenka į pikniką, o jūs čia su tiek žmonių ir iš proto išeisit...

Bet kur ten! Nueinu prie alaus. Javni žaltai vyrai už baro, tik sukės. Žvilgtėk tik į nekuri, jau ir prie tavęs. Nei jėmė alus liežer ant baro, nei stili. Iš čia, tik spēk gerti, o jie pamėgė paduoti ir net dar su tavim pasikalbėti, nors žmonių kaip bičių prie medaus apie barą.

Nueinu prie miškėty gerimų bufeto, ten vėl tas pat. Mergaitės jaunos, mandagios, patarnauja tau lyg kažkokiam svečiui. O kaip jos dirba apsuokiai! Bonkute, puškė, ir atidaro, tarytum profesionalės patarnautojos paduoda butelį, nusišypso. Norisi net palikti joms "tipas".

Pradėjo sakyti prakalbas.

Dar puikiau buvo. Rėžia kalbėtojai iš peties, kaip seniai. Ir kuomet kalba, žino ką kalba. Kad taip jie turėtų tiek progų kalbėti, kiek mes seniai susirinkimuose kalbame, neviens iš jų išsiskaldytų net ir konkurentais Prūsėkai. O apgarsinimus per mikrofoną, kaip kad jie būtų įpratę "spykeriauti", be jokių mikėlojimų viską ku sklandžiausiai išpasakojia net nenubodu klausyti.

Programa pavyzdžiui buvo įvairi ir žvinti. Tačiau nebuvo girdėti jokios kritikos tarpe susirinkusių piknikė, kad nėra tvarkos. Viskas buvo atlikta ku puikiausiai, be jokių susitrukdyimų, ir buvo stengiamasi tūkstautingą minią prideninti, prajuokindinti ir pridaryti daug smagumo. O netaip, kad kaip tik papuola, atlykti tik pareiga ir baigta.

Kai pagalvoju, net gėda darosi. Kiek metų mes seniai rengiam piknikus. Žinrėk, tai tas negerai pavyko, tai kitkas. Nėra to pikniko, kad neatsitiktų kokios bėdos... Tai patarnautojas koks nebūt alaus daug išlaisto, tai stiklų pridaužo. Kitas prisigeria ir tt...

Kas svarbiausia, kad mes seniai manom, jog jaunuoliai, dar nepatyrę. Ypatinai per susirinkimus prieš kokį nebūt parengimą, jei pacitaiko koks jaunuolis susirinkime ir inėša kokį sumanymą, jei nenumojam ranka, tai dažnai ne vienas pagalvojam: "Ką tu žinai, blaizmas vaike".

Reikėtų toks manymas apie jaunimą mest į šalį. Šis piknikas įrodė, kad jaunimas geriau moka tokiuose atvėjuose orientuotis ir dirbti negu mes seniai. Tik reikia jiems daugiau duoti iš mūsų pusės laisvės ir didesnio jais pasitikėjimo.

Slapukas.

J. Mažeika Gavo Laišką Iš Lietuvos

Brangus Dėde: Mes labai pasilgome Jūsų, nes labai senai gavome iš Jūsų laišką, dar prieš šį praėjusį karą. Mes ir pasibaigus šiam karui nieko negalėjome rašyti, nes nežinojome Jūsų adreso. Šių metų (1947), balandžio 1 d. gavome žinią iš Subačiaus v. k. pirm. drg. Janonio, kad Jūs mūsų kiemo ieškote.

Jis man davė Jūsų laišką rašytį 22 d. sausio, 1947 m., kur klaidingai parašytas mūsų adresas. Vietoje Panevežio apskr., turi būti Biržų apskr., Vabalninko val., Antošaivos agentūra, Uoginų kaimas.

Labai atsiprašau, kad pavėluotai rašau Jums laišką. Mums susidėjo nenumatytų priežasčių. Mano tėvelis sunkiai serga, ir užtat negali pats rašyti. Mes visi kiti esame sveiki ir džiaugiamės naujaja santvarka.

Brangus dėde, parašyk mums laišką kai tik gausite, mano nurodytu adresu. Aš Tarybų Lietuvos laikraščiuose skaičiau apie demokratinių Amerikos lietuvių veikimą ir sužinojau, kad tebeina demokratiniai pažangiųjų lietuvių laikraščiai "Vilnis" ir "Laisvė". Aš labai norėčiau jų pasiskaityti, todėl prašyčiau, kad dėtė juos man užrašytumei.

Tai gi tiek turiu ką parašyti. Labai daug nuosirdžių linkėjimų visiems. Taipgi lauksiu Jūsų laiško.

1947 m., VII, 25 d.

Benjaminas Mažeika
Uoginų km., Antošaivos agentūra, Vabalninko val., Biržų apskr.
Lithuania, USSR.

P. S. — 1946 m. rašiau du laišku, kurie mano brolio nepasiekė. Šių metų pradžioje parašiau Subačiaus valsčiaus komiteto pirmininkui drg. Janonui atsklaudamas savųjų, kas ir davė susisiekti su brolio sūnum.

J. M.

PASIMOJO ATIMTI PILIETYBĖS POPIERAS LDS NARIUI IR "VILNIES" SKAITYTOJUI

SOUTH BEND, IND. — Visai netikėtai tapo užtrauktas civilis teismas prieš Antoną Jay (Jasinską) ir reikalaujama atimti jo pilietybės popieras. Alex Campbell, distrikto prokuroras kreipėsi į federalį teismą su reikalavimu, pasiviemiant tuom buk 1935 metais valdžia bandžius išdeportuoti Antoną Jay, bet Sovietų Sąjunga nesutikus įsileisti ievivius palikusius tą šalį pirm 1937 metų. Jay atvyko į Ameriką balandžio 15, 1909.

Vienas kaltinimas prieš Antoną Jay yra tas, kad jis naudoja ne savo vardą. Bet Antanas imdams pilietybės popieras, reikalavo teismo, kas yra legališka procedūra, kad jo vardą sutrumpintų. Teisejas sutiko, kad būtų Jay vleton Jasinsko ir todėl Antanas ir vartojo tą vardą.

Aišku, kad tai bus pradžija ateivių persekiojimo. Distrikto prokuroro asistansas sako, kad tai trečias toks atsitikimas ir pirmas Indiana valstijoje.

Ateivių Teisių Gynimo Komiteto Chicago skyrius, sužinojęs apie šį įvykį, pasiūnė atstovę dalykus iširti. Komitetas telks visokią

pagelbą, kad pilietybės teisės nebūt laužomos ir kad nebus persekioti nekaltą žmogų.

Antanas Jay gyvena Mishawaka, Indiana. Yra šapos darbininkas. Jis išaugino du vaikus ir turi jau 4 anukus. Priklauso prie LDS 44 kuop. prie automobilių darbininkų unijos (UAW-CIO) lokalo 995. Yra "Vilnies" skaitytojas.

Šis įvykis rodo, kad reakcijai įsigalėjus galima tikėtis ir daugiau puolimų ant nekaltų ir ramių Amerikos pilietybių. Užtai ir tenka daugiau kreipti atydos į Ateivių Teisių Gynimo organizaciją ir remti ją finansinai, kad būtų prisirengusi ginti užpultuosius. Kad ir šiame atsitikime ta organizacija pasiuntė advokatą iširti visą dalyką, duoti legališkus patarimus, ir teisme, kada jis atsibuvo, gynti nekaltą žmogų.

Antano Draugas.

MAE WEST LANKĖSI CHICAGOJE

Hollywoodo judžių žvaigždė važiuodama iš Los Angeles į New Yorką, iš kur vykis į Angliją, buvo susto-

Monarch Liquor
EXTRA! EXTRA!
Permainytas Vardas ir Adresas
LIETUVISKAS ZYDUKAS
3529
S. Halsted St.
Phone YARDS 6054

Užmuštas A. Zumda Darbe

Pirmadienį bedirbdamas skerdyklose, Swift & Co., Augustas Zumda, 4801 S. Keler ave., likosi vietoje užmuštas. Jis vairavo traktorių, kaip ten pasitaikė, kad jo vairuojamas traktorius išlydo į ribeaių duobę, kur ir žuvo Augustas.

URBA Gėlininkas
4180 Archer Avenue
Phone: Lafayette 5800 or 5870
Gėlių Mylimas, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams ir Papuošimams.

Siuočiamė Gėles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalis
LOVEIKIS GĖLĖS
KVIETKININKAS VESTUVĖMS, BANKIETAMS, PAGRABAMS
3316 S. Halsted Street Chicago Yards 7308

NULIUDIMO VALANDOJE

Kreipkitės į
Anthony B. Petkus
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Doi Moderniškos Kopyčios Visų Patogumai
6812 S. Western Ave. Chicago 1410 S. 50th Avenue Cicero
Telefonas GROvehill 0142 Telefonas Town Hall 2109
Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir prielnamas Jūsų finansiniam stoviu

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Nariai Chicago's Laidotuvių Direkcijos Asociacijos
Turime Kopyčias... Visose Miesto Dalyse
Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį

LACHAWICH IR SUNUS
Phones: VIR. 6672-3 2314 WEST 23rd PLACE PHONES: VIR. 6672-3
J. LIULEVICIUS
4548 S. CALIFORNIA AVE. TEL.: LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET 710 W. 18th STREET
Telefonas YARDS 1419

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE TEL. YARDS 4988

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
16821 S. MICHIGAN AVE. TEL. PULman 9661

PETER P. GURSKIS
Mūsų Kopyčia Air-Conditioned
650 WEST 18th STREET TEL. SEELEY 5711
Vienas ir pusė bloko į rytus nuo Halsted. Pietų gatvės pusė.

Apvaikščiokite
Šimtametinę Sukaktį Marksizmo
Išgirskite kalbą
JOHN GATES
"Daily Worker" redaktorius ir Komunistų Partijos Vykdomojo Komiteto narys
TEMOJE: **100 METŲ MARKSIZMUI**
Ką tas reiškia Amerikai
Taipgi GIL GREEN
TEMOJE: **Busimoji Musų Partijos Konvencija Illinois Valstijoje**
Ashland Auditorijoje
Ashland Ave. ir Van Buren
Ketvirtadienį, Rugsėjo 11 d., 8 Val. Vakare
Išėjimas tik su PAKVIETIMU
Rengia: Komunistų Partijos Illinois Komitetas
208 N. Wells St., Chicago 5, Ill.
(Pakvietimą galite gauti atskirėpė į Komunistų Partijos Klubą, Sekcijos raštine arba Distrikto Ofisė.)

Maloni Viešnia

Antradienį lankėsi "Vilnis" leidykloje Marijona Elbracht, (buvusi Povilonienė). Ji per daug metų gyveno Bend, Ill ir ten daug dirbo pažangiamė judėjime. Ypatinai velionis Povilonis daug atsižymėjo savo veikla. Skaitė "Vini" ir "Laisvė".

Povilonienės sūnus ir dukterė gyvena Chicagoje. Tad ir pati Marijona apsidėvusi su Elbracht nusitarė apsigyventi Chicagoje.

Draugė M. Elbracht paliko \$200 "Vilnies" reikalams ir pasižadėjo dažniau atsilankyti į "Vini" ir stoti į vietos pažangias organizacijas.

Lauksime jos.

V.

SKUNDZIA POLICIJA

John T. Ditto, 5018 West End, reikalauja iš policijos \$100,000 už jo suspardymą, kuomet ji vežė į Austini stotį.

Ditton yra komercinis inžinierius.

Jonas Stankevičius (Firinauskas)
gyveno 3903 S. Lawndale Ave., Telefonas Bishop 1644.
Mirė rugsėjo (Sept.) 7 d., 1947 m., 12:15 val. dieną, silulikes pusės amžiaus; gimęs Lietuvoje Utenos apskr., Debotiki valsčiaus, Kurajedų kaime, Ameriką išgyveno 36 metus. Priklausė prie Utenos Draugiško Klubo.
Paliko didėliame nuliudime savo moterį Sophie (Gudavičiūtė), 3 svergerius: Antana Janukėnį ir jo sėimę; Leo Gudavičių ir jo sėimę; Juozą ir Ona Bagdonus; sesers vaikūs: Helen Segelhi ir jos vyrą Cecil ir jų sūnų Raymond; Ruth Carr ir jos vyrą Robert; Victoria Rutkowskii ir jos vyrą Henry; Stanley Dubardis ir jo moterį Elizabeth; brolio sūnų Stanley Janukėnas, krikšto sūnų Walter Radnis ir kitus gimines ir palikuonius.
Kūnas palaidotas J. Ljulevicio kopyčioje, 4348 S. California Ave. Laidotuvių įvykis trečiadienį, rugsėjo 10 d., 1:30 val. dieną. Išlaidės iš kopyčios į Lietuvių Tautiškas Kapines.
Visi A. A. Jono Stankevičiaus giminės, draugai ir pažįstami esat širdingai kviečiami dalyvauti laidotuviuose ir suteikti paskutinį patarnavimą ir atšaukėmė.
Nuliudė liekame,
MOTERIS IR GIMINĖS.
Laidotuvių apeigas veda laidotuvių direktorius J. Ljulevičius, Tel. LAF. 3572.

VEGEL'S TAVERN
NAUJOJ VIETOJ
ALUS-VYNAS-LIKERIAI
SMAGI UŽEIGA
CIA TIKRI DRAUGAI SUSIRENKA
3203 So. Halsted Street CHICAGO, ILL.
A. VEGEL Savininkas Telefonas Calumet 5982

J. KAZLAUSKO UŽEIGA
944 West 35th Place, Chicago, Ill. Telefonas Yards 7885
Kampus Sangamon St. ATSLANKE NESIGALĖSTE
JUOZAS & MARCELA KAZLAUSKAI, Savininkai

MASINIS MITINGAS ATŽYMĖJIMUI 100 METŲ MARKSO MOKSLO SUKAKTIES

Šiais metais sukanka 100 metų kaip išleistas Komunistų Manifestas, kurį parašė Karolis Marksas ir Engelsas.

Prieš šimtą metų buvo visokių sąjonių ir aiškinių, kad darbo žmonės nesugebės tos teorijos suprasti ir įvykdyti gyveniman. Bet taip nebuvo. Nežiūrint reakcijonių dėtų pastangų, sugriauti tą mokslą, darbo klasė laimėjo. Tarybų Sąjunga žengia šiuoliais į naują gyvenimą Markso nurodytu keliu.

Rytoj, rugsėjo 11 d., Illinois Komunistų Partijos Distriktas, ruošia masinį mitingą, Ashland Auditorioje, 8 v.v.

Svarbiausią kalbą marksizmo klausime pasakys John Gates, "Daily Worker" redaktorius ir K. P. Centro komiteto narys. Taipgi kalbės K. P. Dist-

rikto pirmininkas Gil Green. Jis daugiau palies Illinois valstijos K. P. konvencijos klausimą. Bus ir daugiau kalbėtojų. Visi Komunistų Partijos nariai ir artimi simpatikai turėtų imti sau už būtiną pareigą dalyvauti tame mitinge ir patirti pačius svarbiausius — pagrindinius marksizmo punktus.

Apart virš minėtų punktų, dar bus atžymėta 28 metų sukaktis nuo įsteigimo Jungtinių Valstijų Komunistų Partijos.

Nei vienas asmuo, kuris save skaito Markso mokslo sekėju, neturėtų pasilikti nedalyvavęs mitinge.

Beje, kurie vyksite į tą mitingą iš anksto įsigykite pakvietimo kortelukes, jų galite gauti savo apylinkės K. P. kuopelėse arba pas valdymo narius. **Kviečia Rengėjai.**

Žodis į Kapsuko Klubo Narius

Ketvirtadienį, rugsėjo 11 d., turėjo įvykti reguliaris Vinc'o Kapsuko (K. P.) mitingas. Jis atidėtas įdant visi klubo nariai dalyvautų bendram mitinge Marksizmo Šimto Metų Sukaktiui atžymėjimui, kuris įvyks Ashland Auditorium, Ashland ir Van Buren.

Nariams išdalinta ir išsiuntinėta tam tikros kortelės be kurių niekas nebus leidžiamas į mitingą. Betgi nariai gali su savim atvesti savo draugų kiek jie nori, ir yra raginami kuo daugiau įvykdyti. Svečiai galės kartu su nariais eiti be kortelių.

Dar tenka priminti, kad visų klubų nariai bus registruojami sulgy sistema, kuri parodys kiek narių dalyvaus. Kapsuko Klubo nariai prašomi būtinai dalyvauti, kad klubo garbę išlaikius aukštai. **Valdyba.**

Šiandien Svarbus Kultūričių Susirinkimas

Prašome visų Amerikos Lietuvių Moterų Kultūros Klubu narių dalyvauti mūsų susirinkime, kuris įvyks šiandien, rugsėjo 10 d., 7:30 v.v., "Vilnies" svet., 3116 So. Halsted st.

Susirinkime turėsime aptarti eilę svarbių klausimų. Tad prašome visų dalyvauti. Laukiame visų narių dalyvaujant susirinkime! **Valdyba.**

ĮSGELBĖJO NOREJUSIĄ NUSISKANDINTI

Du vaikinai eidami Belmont ave., pamatė, kad nuo tilto ties 2611 Belmont nuokio į Chicago upę moteriškė. Jie nieko nelaukdami šokosi pasukū į. Vaikinkams pavyko išgelbėti moteriškę ir policijos pagelba ją atgavinti.

Cook Apskritis ligoninėje moteriškė pasisakė, kad ji esanti Mrs. Emma Hueber, 3135 Rutherford. Be to, ji sakė, kad prieš įšokiant į upę, ji paėmusi nemažai DDT nuodu.

Jos išgelbėtojai yra: Richard Peterson ir Robert Wagstrom, 1738 N. California ave.

APGAVYŠČIŲ REIKIA SAUGOTIS

Mrs. Ella Truka, 6237 So. Justine ave., nuėjo pasipirkti riekmenų ant 63 st. ir Halsted st. Bevaikšiojant jai, priėjo prie jos dvi moterės ir sako: "Štai atradome pinigine, kurioje randasi \$3,000. Mes sutinkame pasidalinėti, bet norime užtikrinti, kad atsišaukus savininkui, jog jam grąžinsime. Jei turi tūkstanti dolerių pasirodyti, tai duosime iš esamų pinigų \$1,000."

Mrs. Truka išsiėmė iš banko \$1,000. Bet naujos pažįstamos pasigriebė iš jos \$1,000 ir pabėgo.

Linkime Jai Greitai Susveikti

Teko nugirsti, kad rimtai susirgo pažangią organizaciją narė, sena "Vilnies" skaitytoja Onutė Andrukaitienė, kuri gyvena Clinton, Ind.

Mes visi linkime jai greitai susveikti ir vėl dirbti tą kilnų organizaciją darbą, kaip dirbo iki šiol.

Onutė yra sesutė roselandietės Martos Zalalienės, kuri taip daug rūpinasi, kad tik jos sesutė susveiktų. **A. Staljonis.**

BERNIUKAS MIRĖ PERSISKELĖS LŪPĄ

Joseph Pierce, kuris būtų sulaukęs 4 met., spalio mėnesi. skubiai bėgo pažiūrėti arklio, bebėdamas parpuolė ir persikėlė lūpa. Motina bijodama, kad žaizda nepašalintų, nuvežė pas daktarą. Pastarasis išvirškė vaistų, kad nesurakintų berniukui žandų.

Vežant motinai Joseph į namus, jis nustojo samonės. Ji sustojo gaisrininkų stoty. Gaisrininkai bandė jį atgai-

ROSELANDO ŽINIOS

Roselando Aido Choro naktinis piknikas įvyks ateinančią šėštadienį, 13 d. rugsėjo, Liberty Grove.

Prasidės 12-tą valandą dienos ir tęsis iki sekmadienio ryto. Bus šauni programa. Apart Aido Choro, dainuos Ciceros Moterų Choras vadovųbėje D. Yuden ir Ex-Mainerių Choras, vadovystei Nancy Roman. Taipgi bus ir kitokių prašmatnybių. Griės gera orchesteria šokiama.

Choras užprašo visus atsilankyti į mitinį pikniką, o atsilankę netik praleisite linksmą laiką, bet paremsite Chorą, jo tolimesnei darbuotei.

Kviečia Komisija.

Choras užprašo visus atsilankyti į mitinį pikniką, o atsilankę netik praleisite linksmą laiką, bet paremsite Chorą, jo tolimesnei darbuotei.

Menininkų Piknikas

LMS 1-ma Apskritis bendrai su Chicago pažangiais choralais ir abelnai su meno grupėmis, rengia vieną iš puikiausių piknikų. Jis įvyks rugsėjo 21 d., Liberty Grove, Willow Springs, Ill.

Bus tikrai puiki meniška programa. Prašome Chicago visuomenę rengtis dalyvauti tame menininkų piknike. **Menininkas.**

IVAIRUS SKELBIMAI

PARDUODU skaniusius lietuviškus-fermeriškus šOKIUS. Priima orderius ne mažiau kaip už \$5. Siunčiu į visus miestus. **J. ANDRULIS** Fountain, Mich. (9c15)

PARDUODU savo gerą, 800 akterių geros žemės su būdiniais ir gyvuliniais; taipgi visais parduogais ir viskuo, kas tik yra. Prie grę kelias, 1½ mylios i žemius ir ½ mylios i rytus nuo Scottville, Mich. Dėl planiškos informacijų kreipkitės prie Stanley Klawns, R. R. 3, Scottville, Mich. (8c10)

Smarkus Juokdarys

Tu pamatytum, kas KEN'S KLUBE ant lekkių!

Kenstavičiai

718 W. 31st St. Victory 0840

Vietiniai Pranešimai

LIETUVIŲ KULTūros IR MENO RADIO KLUBAS
Jūs žinote, kad radio programų šaltikymas yra svarbus dalykas mūsų visuomeniniam gyvenime, todėl orome juos asimokėti savo mokesčiai laiku. Mėtinis mokeskis—\$1.00. Mokesčiai mokėti "Vilnies" adresu, pažymėdami klubo vardą.
Prie kiekvienos progos bandykite gauti naują narių.
Nesimirkite, kad Kultūros ir Mėno Klubu mitinėje būna "Vilnies" svetainėje, 3116 S. Halsted St. kiekvieno mėnesio trečia seređa, 7:30 v. Pin. sek. P. Mikulėnas.

ROSELAND AIDO CHORO naktinis piknikas įvyks šėštadienį, 13 d. rugsėjo, Liberty Grove parke. Willow Springs, Ill. Prasidės 12 val. dienos. Bus gera programa ir šokių. Susirinkite prie R. L. Kultūros svetainės: 3:30 val. vakare; trokas paliks Roselandą kaip 6 v. Valdyba.

HELP WANTED—FEMALE

Motorola
Gerlausia Radio Darbaviėtė Mieste
PASIOLO DARBŲ SEKAMUOSE SKYRIMUOSE

Televizijos Departmente
del
VILNINKŲ NITUTUŲ SUDEŠTYTOJŲ

Pradinė Mokeskis 95c
Automatikiškai pateliama iki

\$1.16
Motorola
4545 W. AUGUSTA BLVD.

HELP WANTED—MALE

PORTERIŲ
3-ju šifru pasirinkimas
90c į valandą
Daug viršūkių
Pastovūs darbai
CHICAGO ROTOPRINT CO.
4601 W. BELMONT

REIKALINGAS darbininkas prie namu darbu — kaip "handy man" — nuolatinis darbas.
C. J. BURDIS
6231 Kenwood Avenue
Butterfield 9203 (5c13)

REIKIA WAREHOUSE DARBININKŲ
10 VYRU
\$1.00 į valandą
NUOLATINIS DARBAS
Kreipkitės
Shipping Office—West Driveway
DICKINSON
2770 W. 35th Street

FARMS FOR SALE
FARMA ANT PARDAVIMO
Parduodu savo gerą, 800 akterių geros žemės su būdiniais ir gyvuliniais; taipgi visais parduogais ir viskuo, kas tik yra. Prie grę kelias, 1½ mylios i žemius ir ½ mylios i rytus nuo Scottville, Mich. Dėl planiškos informacijų kreipkitės prie Stanley Klawns, R. R. 3, Scottville, Mich. (8c10)

PASIKLAUSYKITE
Visų Mėgiamiausių
BUDRIKORADIO PROGRAMOS
Sekmad. WCFL Stoties 9:30 val. vak.
Ketvirtad. WHCF Stoties 7:00 val. vak.

Smarkus Juokdarys
Tu pamatytum, kas KEN'S KLUBE ant lekkių!

Kenstavičiai
718 W. 31st St. Victory 0840

Vietiniai Pranešimai
LIETUVIŲ KULTūros IR MENO RADIO KLUBAS
Jūs žinote, kad radio programų šaltikymas yra svarbus dalykas mūsų visuomeniniam gyvenime, todėl orome juos asimokėti savo mokesčiai laiku. Mėtinis mokeskis—\$1.00. Mokesčiai mokėti "Vilnies" adresu, pažymėdami klubo vardą.
Prie kiekvienos progos bandykite gauti naują narių.
Nesimirkite, kad Kultūros ir Mėno Klubu mitinėje būna "Vilnies" svetainėje, 3116 S. Halsted St. kiekvieno mėnesio trečia seređa, 7:30 v. Pin. sek. P. Mikulėnas.

ROSELAND AIDO CHORO naktinis piknikas įvyks šėštadienį, 13 d. rugsėjo, Liberty Grove parke. Willow Springs, Ill. Prasidės 12 val. dienos. Bus gera programa ir šokių. Susirinkite prie R. L. Kultūros svetainės: 3:30 val. vakare; trokas paliks Roselandą kaip 6 v. Valdyba.

DETROIT, MICH.
Motery Pažangios Klubo Choro pamokos prasidės ketvirtadienį, rugsėjo 11 d. 7:30 val. vak., 4097 Porter St. Viesos chorinės diktė ir naujų narių atsiveiskite, nes jau laikus pradėti pamokos. Po pamokų bus Arbatos Parė. (9c11) Sekr.

DETROIT, MICH.
Naujių ir Gyvanulių klubo susirinkimas įvyks rugsėjo 12 d., Draugių svetainėje, kaip 7:30 val. vakare. Visi nariai maloniai dalyvauti, nes bus daug svarbių reikiųjų aptarti. Reikės širinti naują valdybą. (9c12) Sekr.

DETROIT, MICH.
Naujių ir Gyvanulių klubo susirinkimas įvyks rugsėjo 12 d., Draugių svetainėje, kaip 7:30 val. vakare. Visi nariai maloniai dalyvauti, nes bus daug svarbių reikiųjų aptarti. Reikės širinti naują valdybą. (9c12) Sekr.

Medicinos Daktarai

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LA Fayette 3210
Res. Tel. REPUBLIC 0054
Jėgu netalpiuoja —
Sauk KEDZle 2688
VALANDOS:
Kasdien nuo 1 iki 3 val. popiet, ir nuo 6 iki 9 val. vakarais
Trečiadienio vakarais ir Sekmdieniais pagal susitarimą.

DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
PRITAIKO AKINIUS
744 W. 35th Street
Valandos: 11-12; 2 iki 4; vakarais 7-9
Pirmadieniais 2 iki 4. Šventadieniais 11-12.

DR. STRIKOLIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. Ashland Avenue
Valandos: 2-4 ir nuo 6 iki 8 vakare; Medis. Sered., Subat. vakarais tik pagal sutarti.

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso valandos: 1-3 ir 6-8:30 P. M.
Trečiadieniais pagal sutarti.

DR. BERTASH
756 West 35th Street
(Kamp. 35th ir S. Halsted St.)
Valand.—1 iki 3, ir 6:30 iki 8:30 P. M.
Trečiad. ir Šėštad. su 1 iki 3 popiet.
Rez. 4826 S. Kimbark

DR. A. K. BUTKO
LIETUVIS
KOJŲ SPECIALISTAS
7214 S. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 9 vakaro.

DR. B. C. BRUZAS
DENTISTAS
4003 Archer Avenue
(Arti California Ave.)
VALANDOS: nuo 9 ryto iki 8 vakaro
Trečiadieniais sustarus.

DR. C. Z. VEZEL
DENTISTAS
4645 S. Ashland Avenue
(Arti 47th Street)
VALANDOS:
9 ryte iki 8 vak. Trečiad. sustarus.

DR. G. SERNER
LIETUVIS KJŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. YARDS 1829
Pritaiko Akinius
Kreivias Akis
Ištaiso
Ofisai ir Akinis Dirbtuvė
3401 S. HALSTED STREET
Kampas 35th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Trečiadien. nuo 10 iki 12 val. diena

JOS. F. BUDRIK, Inc
3241 So. Halsted Street
Chicago 8, Ill.
Tel.—CALUMET 7237

Pranešimai iš Kitur
DETROIT, MICH.
Motery Pažangios Klubo Choro pamokos prasidės ketvirtadienį, rugsėjo 11 d. 7:30 val. vak., 4097 Porter St. Viesos chorinės diktė ir naujų narių atsiveiskite, nes jau laikus pradėti pamokos. Po pamokų bus Arbatos Parė. (9c11) Sekr.

DETROIT, MICH.
Naujių ir Gyvanulių klubo susirinkimas įvyks rugsėjo 12 d., Draugių svetainėje, kaip 7:30 val. vakare. Visi nariai maloniai dalyvauti, nes bus daug svarbių reikiųjų aptarti. Reikės širinti naują valdybą. (9c12) Sekr.

SVARBUS ORGANIZACIJOMS IR PAVYLANAMS
Jei turite bilė koki spaudos darba ir norite, kad būtų greitai atspausdinti, kreipkitės į Darbininkų Spauštuvą, — greitai spausdina darbininkų "Vilnies" Administracija
3116 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.
John Swall, 3035 N. Avers, apsirėngęs sekma dieno ryte ruošėsi eiti su žmona į bažnyčią. Bet nespaėjęs prieti prie durų krito ir staug mirė nuo širdies ligos.

Klausykite Svarbios Programos

Kiekvieną dieną nuo pirmadienio iki penktadienio yra duodamos labai svarbios programos per radiją, nuo 6:35 v.v., iš WJJD radio stoties. Tą programą leidžia Chicago Veiklos Taryba. Programos vedėjų yra pažangus karo veteranas Sidney Ordower. Tose programose atmušami McCormick-Rankin puolimai ant ateivių ir darbininkų abelnai.

Programų leidimo komitetas taipgi prašo visų pažangių organizacijų paramos, leidimui tų programų. Paramą susiškite CAC, 187 N. La Salle st., Suite 403.

LIGONINĖJE KILO GAISRAS

Anksti, antradienio ryte, kilo gaisras St. Lukes ligoninėje, 1439 Michigan ave., antrame aukšte.

Gaisras pastebėtas laiku ir užgesinta pirm, negu pribuvo gaisrininkai.

Nuostolių sakoma padaryta apie \$15.00.

Pasizymėkite ant kalendoriaus Sekmdienį Spalio 5-tą dieną

Tą dieną bus RUDENINIS PIKNIKAS

Justice Park Gardens
Keen ir Archer Avenues

Laimingieji šiame piknike gaus BRANGIAS DOVANAS.
Ši Piknika rengia Lietuvių Kultūros ir Mėno (Radio) Klubas.

Surasta Pabėgusi Iš Ligoninės Mergina

Pirmadienio ryte, pabėgusi šviesiaplaukė mergina iš American ligoninės surasta. Ji yra Ruth Ronning. Ji dirba Illinois Institute of Juvenile Research, 1819 Polk.

Policija ją rado jos bute, Montrose Beach viešbutyje, 925 Montrose, 438 kambaryje.

Štai koki jį pasiaikškinimą davė: — Aš atsibudau ligoninėje ir nežinojau kaip pakelti ten. Nutariau išeiti, kad manęs negarsintų laikraščiuose. Parėjusi į namus ir pailsėjusi, paskaiciu laikraščius, kad mane ieško policija, norėję pranešti, kad neieškotų. Nemanau, kad mano galvos kaulas skyles. Aš turiu eiti ant operacijos, nes turiu skaudulį prie ausies. Policija mane rado nualpusia, matomai krisdama prasmūšiau kaktą, nes aš jutau, kad alpstu, bet nesupėjau atsisėsti. Daktarai patvirtino, kad ji tiesą sako ir taip dalykai užsibaigė.

Beje, Miss R. Ronning pati pasidavė į Illinois Research ligoninę, apžiūrėjimui skaudulio prie ausies, nes ji ten turinti draugų.

Miss Ronning gimusi Minneapolisio mieste. Misterija užsibaigė nepedideliu dalyku. **Rep.**

PAPUOLO J BĖDA

Antradienio ryte, trys vyrai važiuodami į darbą smarkiai supyko, kad South Dakota leidimu automobiliistas buves priežastimi jų susidūrimo ir norėjo vairuotojų apmušti. Bet tas atsiskė mūštis ir laukė policijos, kad išrištų nesupratimą.

Atvykus policijai, pastrodė, kad South Dakota leidimu automobiliu vairavo Majoras Arthur Wermuth, tai pagarsėjus: "One Man Army of Bataan" kariškis.

Policija areštavo chiegičius, o A. Wermuth paliuosavo.

Tarp kitko jis sako: "Bile durnius gali paimti į rankas revolverį ir..."
Toliau jis sakė, kad jis nei dienos nedirbęs ir už tai jaučiasi prasikaltėly prieš visuomenę.